

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-144S

СИЛАБУС SYLLABUS	Стратегічне управління підприємством Strategic management of the enterprise	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ППс 11	
Освітній рівень Level of Education	Магістерський (другий) Master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	07	Управління та адміністрування Management and administration
Спеціальність Field of Study	076	Підприємництво та торгівля Enterprise and trade
Освітня програма Degree Programme	Економіка підприємства Enterprise Economics	

Силабус навчальної дисципліни „Стратегічне управління підприємством” для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою „Економіка підприємства” спеціальності 076 „Підприємництво та торгівля”. Рівне. НУВГП. 2023. 12 стор.

ОП на сайті університету: URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/26518>.

Розробники силабусу: Савіна Наталія Борисівна

д.е.н., проректорка з наукової роботи та міжнародних зв'язків, професорка кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу;

Петрук Віктор Анатолійович, к.т.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 4 від „03” листопада 2023 року.

Завідувач кафедри: *Кушнір Н.Б., к.е.н., професорка.*

Керівник (гарант) ОП: *Кузнєцова Т.В., к.е.н., професорка*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 5 від „14” листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професорка.*

Попередня версія силабус: 06-01-191S

„СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ”

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	076 „Підприємництво та торгівля”
Рік навчання, семестр	5 курс, 1 семестр (денна форма); 6 курс, 1 семестр (заочна форма)
Кількість кредитів	3,0
Лекції:	14 год (денна форма); 4 год (заочна форма)
Практичні заняття:	16 год (денна форма); 6 год (заочна форма)
Самостійна робота:	60 год (денна форма); 80 год (заочна форма)
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор	 <p>Савіна Наталія Борисівна докторка економічних наук, проректорка з наукової роботи та міжнародних зв'язків, професорка кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу Національного університету водного господарства та природокористування</p>
Вікіситет	https://cutt.ly/iT6y0IX
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-8339-1219
Як комунікувати	v.a.petruk@nuwm.edu.ua Кафедра економіки підприємства та міжнародного бізнесу. URL: kaf-ep@nuwm.edu.ua
Асистент лектора	 <p>Петрук Віктор Анатолійович, кандидат технічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу Національного університету водного господарства та природокористування.</p>
Вікіситет	URL: http://surl.li/loeyd
ORCID	URL: https:// orcid.org/0000-0001-8840-0575
Канали комунікації	v.a.petruk@nuwm.edu.ua Кафедра економіки підприємства та міжнародного бізнесу. URL: kaf-ep@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Згідно освітньо-професійної програми підготовки рівня вищої освіти магістр спеціальності 076 „Підприємництво та торгівля”, навчальна дисципліна „Стратегічне управління підприємством” є вибірковою навчальною дисципліною. Вона забезпечує якісну підготовку майбутніх фахівців, які здійснюватимуть ефективну управлінську діяльність.

Значення стратегічної поведінки, яка дозволяє підприємству вижити в конкурентній боротьбі у довгостроковій перспективі, різко зростає з року в рік. Всі підприємства в умовах жорсткої конкуренції та ситуації, що швидко змінюється повинні не тільки концентрувати увагу на внутрішньому стані справ на підприємстві, але і виробляти стратегію довгострокового виживання, яка б дозволяла їм встигати за змінами, що відбуваються у зовнішньому оточенні й успішно її реалізовувати. Тому головною метою вивчення навчальної дисципліни „Стратегічне управління підприємством” є: формування знань з методик вибору стратегічного набору підприємства та умінь з створення й утримання конкурентних переваг шляхом управління стратегічними змінами на підприємстві в умовах швидко змінюваних умов зовнішнього середовища і їх невизначеності.

Головними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- забезпечення знань студентами щодо теоретичних засад управління змінами на підприємстві;
- вивчення специфіки управління та планування суб'єктів господарювання;
- пізнання закономірностей взаємодії відносин, які можна охарактеризувати за допомогою системи „середовище – підприємство”;
- поглиблення знань про ресурсне забезпечення діяльності підприємства, методи його оцінки та ефективне використання;
- економічне обґрунтування компетенцій підприємства;
- набуття студентами навичок аналізу і розвитку організаційної структури і культури підприємства, впливу на агентів стратегічних змін на підприємстві;
- оволодіння студентами знань про стратегічне управління підприємствами в кризових умовах;
- вивчення теоретичних засад та ознайомлення з досвідом створення і утримання конкурентних переваг підприємства.

Посилання на опис дисципліни у репозиторії НУВГП:

URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/28037>.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі MOODLE:

URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1397>.

Передумови вивчення

Вивченню цієї дисципліни передують вивчення таких дисциплін як „Економіка торговельного підприємства”, „Маркетинг”, „Менеджмент”, „Стратегія і розвиток бізнесу”, а отриманні знання будуть в подальшому використовуватись при вивченні таких дисциплін „Економічне управління підприємством”, „Управління антикризовою діяльністю підприємства”, „Конкурентоспроможність підприємства”.

Компетентності

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних структур.
СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.
СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.
СК 9. Здатність і готовність здійснювати управління (спрямування) торговельно-посередницькими, ринковими та економічними процесами, а також процесами збору, аналізу та поширення інформації стосовно діяльності підприємства.
СК 10. Здатність вирішувати задачі з прогнозування процесів розвитку підприємницьких, торговельних структур із використанням економіко-математичних методів і інформаційних технологій.
СК 12. Здатність і готовність розробляти системи заходів для забезпечення належного рівня комерційної, маркетингової, економічної та еколого-технологічної діяльності господарюючих суб'єктів та контролюючих органів.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПР02. Визначати, аналізувати проблеми підприємницьких структур та інших галузей національної економіки, зокрема у водогосподарському комплексі, та розробляти заходи щодо їх вирішення.
ПР04. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.
ПР05. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією, виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.
ПР06. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.
ПР07. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та торгівлі.
ПР09. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної діяльності.
ПР10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.
ПР22. Володіння навичками оптимізації бізнес-процесів на підприємстві.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 14 год. Практичних 16 год. Самостійна робота 60 год.

Види навчальної

Вивчення теоретичного матеріалу, підготовка

роботи студента	до практичних занять, самостійна робота, підготовка до контрольних заходів.
Методи та технології навчання	Лекції, презентації <i>Microsoft Power Point</i> , обговорення, ситуаційні дослідження, індивідуальні завдання.
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, роздаткові друковані матеріали, інформаційні ресурси (Інтернет-ресурси, цифровий репозиторій НУВГП).
Лекційні та практичні заняття	
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	
Тема 1. Стратегічне управління як навчальна дисципліна та галузь науки	
Результати навчання ПР07, ПР10, ПР22	Кількість годин: лекції – 2,0 Література: 1, 7, 10
Опис теми	Поява концепції, сутність і призначення стратегічного управління. Теоретичні та методологічні основи стратегічного управління. Розвиток вітчизняного управління підприємствами. Особливості стратегічного управління в сучасних умовах. Види стратегічного управління. Стратегічне управління як наука, її виникнення та місце в підготовці фахівців з економіки підприємства.
Тема 2. Розроблення стратегічного управлінського рішення	
Результати навчання ПР02, ПР04, ПР06, ПР07, ПР09	Кількість годин: лекції – 1,0; практ. – 4,0; Література: 2, 6, 11, 13
Опис теми	Поняття про ключові фактори успіху підприємства. Сутність і класифікація управлінських рішень. Головні фактори, які впливають на якість управлінського рішення. Вимоги до якості організаційно-економічних управлінських рішень. Порівняння ризику й ефекту при розробленні стратегічного управлінського рішення. Оцінка ризиків при прийнятті рішення та їх економічне обґрунтування.
Тема 3. Процес стратегічного управління підприємством, його зміст, завдання та головні етапи	
Результати навчання ПР02, ПР04, ПР09	Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0; Література: 3, 6, 12
Опис теми	Методологічна основа стратегічного управління. Елементи системи стратегічного

управління підприємством. Головні етапи та структура процесу стратегічного управління. Адаптація підприємства та управління ним до сучасних вимог. Складання стратегічного балансу підприємства. Суть, значення і вибір місії та цілей підприємства. Різновиди ринків за Бостонською консультативною групою, залежно від кількості конкурентних переваг та їх важливості.

Змістовий модуль 2. ВИБІР, УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ ТА КОНТРОЛІНГ СТРАТЕГІЇ. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІНТЕГРОВАНИМИ КОРПОРАТИВНИМИ СИСТЕМАМИ

Тема 4. Вибір стратегії

Результати навчання ПР02, ПР06, ПР07, ПР22	Кількість годин: лекції – 3,0; практ. – 2,0; Література: 1, 4, 5, 7, 13
Опис теми	Місце і значення стратегії у стратегічному управлінні підприємством. Ієрархія стратегій підприємства та їх типологія. Створення реальної стратегії. Модель вибору корпоративної стратегії підприємства. Методи вибору альтернатив в межах корпоративної стратегії. Методика вибору конкурентної стратегії (стратегії бізнесу). Вибір стратегії малими середніми і великими підприємствами. Основні чинники вибору стратегічних альтернатив. Оцінювання вибраної стратегії.

Тема 5. Управління реалізацією стратегії

Результати навчання ПР04, ПР05, ПР06	Кількість годин: лекції – 3,0; практ. – 2,0; Література: 2, 6, 8, 10, 11
Опис теми	Роль та значення стадії реалізації у процесі стратегічного управління. Суть та завдання управління реалізацією стратегії. Планування реалізації стратегії. Поняття, необхідність та рівні стратегічних змін на підприємстві. Потенціал змін підприємства. Організаційна структура підприємства як об'єкт стратегічних змін. Характеристика лінійної, функціональної, лінійно-штабної, лінійно-функціональної, дивізійної (на базі СГЦ), територіальної (регіональної), матричної, бюрократичної, конгломератної та інших структур управління. Корпоративна культура і її роль у реалізації стратегії. Зміни в організаційній культурі підприємства. Приведення організаційної культури у відповідність до вибраної стратегії.

Тема 6. Стратегічний контролінг

Результати навчання ПР05; ПР09, ПР10	Кількість годин: лекції – 1,0; Література: 4, 5, 8, 9,12
--------------------------------------	---

Опис теми	Сутність, принципи, мета та сфера застосування стратегічного контролінгу. Роль контролю і контролінгу в процесі стратегічного управління. Головні елементи контролінгу, їх характеристика та взаємодія. Вимоги до інформації та визначення показників стратегічного контролінгу. Система вимірювання та моніторингу параметрів. Оцінювання результатів і проведення коригування, Ймовірні недоліки стратегічного контролінгу.
Тема 7. Стратегічне управління інтегрованими корпоративними системами	
Результати навчання ПР06, ПР07, ПР10	Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 6,0; Література: 3, 6, 8, 11
Опис теми	Інтеграція як одна з головних умов організації в Україні повноцінної саморегульованої національної економіки. Сутність та види інтеграції. Процес формування та характеристика інтегрованих корпоративних систем. Стратегічна ефективність та проблеми інтеграції підприємств. Стратегічний аналіз господарського портфеля диверсифікованого підприємства за допомогою матричних моделей. Модель БКГ для аналізу темпів росту і частки ринку ІКС. Модель „Мак-Кінсі і Дженерал-Електрик„ для аналізу конкурентоздатності ІКС. Модель „ADL/LG„ (Артура де Літтла) аналізу еволюції ринку. Модель „Shell/DPM” („Шелл-DPM”) аналізу галузевої привабливості і конкурентоздатності ІКС. Модель „Hofer/Schendel” для аналізу еволюції ринку.
Форми та методи навчання	
Використовуються такі методи викладання та технології: методи – демонстрація, навчальна дискусія, дебати; технології викладання: аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, ситуаційні дослідження та інші.	
Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання	
Для досягнення цілей та завдань цієї навчальної дисципліни студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, вчасно виконати практичні завдання та контрольні роботи, а також здати модульні контролі знань. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали: 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки; 40 балів – модульні контролі (20+20). Усього 100 балів. Модульні контролі за кожним змістовим модулем проводяться у тестовій формі на платформі	

URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

Кожен модуль містить 20 тестів першого рівня, 9 тестів другого рівня й одну задачу.

Студенти можуть отримати додаткові бали за самостійно виконане наукове дослідження з проблематики дисципліни, здобуті сертифікати в межах неформальної та інформальної освіти, обґрунтовані пропозиції з удосконалення змісту, наповнення та методики викладання навчальної дисципліни.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. Довгань Л. Є., Каракай. Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 440 с.
2. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2010. 406 с.
3. Таран О. М. Стратегічне управління: навч. посіб. Харків: Харк. нац. аграр. ун-т, 2020. 345 с.
4. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник. 2-вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2004. 699 с.

Додаткова:

5. Гевко О. Б., Шведа Н. М. Стратегічне управління: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. 152 с.
6. Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравела, 2019. 464 с
7. Мізюк Б.М. Стратегічне управління: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів: Магнолія плюс, 2006. 392 с.
8. Портер М. Е. Стратегія конкуренції / Пер. з англ. Київ: Основи, 1998. 390 с.
9. Пушкар М. С. Контролінг: монографія. Тернопіль: ТЗОВ „Поліграфіст” Ltd, 1997. 146 с.
10. Стратегічне управління: навч. посіб. / Могилко В. О., Дмитрієв Ш. А., Сагайдак-Нікітюк Р. В., Шевченко І. Ю., Яценко О. А.. Харків.: ХНАУ, 2016. 252 с.
11. Стратегічне управління: навч. посіб. / Толуб'як В. С., Королюк Ю. Г., Дудкіна О. П., Попович Т. М. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 213 с.
12. Тертичка В. В. Стратегічне управління: підручник. Київ: „К.І.С.”, 2017. 930 с.
13. Чухрай Н. І., Просович О. П. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: підручник. Львів. : Львів. політехніка, 2015. 500 с.

Методичне забезпечення:

14. Опорний конспект лекцій (на електронному і паперовому носіях) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.
15. Пакети тестових завдань з кожної теми та в цілому по всьому курсу навчальної дисципліни.

16. Петрук В. А., Петрук І. Р. Методичні вказівки (06-01-74) до вивчення навчальної дисципліни „Стратегічне управління підприємством” студентами спеціальності 7.03050401, 8.03050401 „Економіка підприємства” денної та заочної (дистанційної) форми навчання. Рівне: НУВГП, 2013. 51 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4450/>.
17. Савіна Н.Б., Петрук В.А., Петрук І.Р. Методичні вказівки (06-01-68 М) до самостійного вивчення навчальної дисципліни „Стратегічне управління підприємством” для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою „Економіка підприємства” спеціальності 076 „Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” денної та заочної форм навчання Рівне: НУВГП, 2022. 28 с.
18. Савіна Н. Б., Петрук В. А., Петрук І. Р. Методичні вказівки (06-01-69 М) до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни „Стратегічне управління підприємством” для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою „Економіка підприємства” спеціальності 076 „Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” денної та заочної форм навчання. Рівне: НУВГП, 2022. 25 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Офіційний сайт Міністерства економіки України URL: <https://www.me.gov.ua/>.
2. ЛігаБизнесИнформ. URL: www.liga.net.
3. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>.
4. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>.
6. Інформаційні ресурси в електронному репозиторії НУВГП. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичне та критичне мислення, уміння працювати в команді, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, комунікативні здібності, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно „Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП”, URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>, який передбачає механізм реалізації

права студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно URL: <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezal-ezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti/>.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE. URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Роботи, які здаються із порушенням термінів, без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення URL: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita/>.

Студенти можуть самостійно на платформах *Prometheus*, *Coursera*, *edEx*, *edEra*, *FutureLearn* та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, сформовані під час проходження певного курсу чи його частин, мають мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами дисципліни та входити у підсумкове оцінювання.

Правила академічної доброчесності

Перед початком курсу кожен студент має ознайомитися з «Кодексом честі», розміщеним на сторінці навчальної дисципліни на платформі MOODLE та прийняти його умови.

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

• Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП URL: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnitj/>.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання та стимулюється можливістю отримання відповідних балів за вивчення дисципліни. Лекції та практичні заняття відбуваються в оф-лайн або он-лайн режимі згідно розкладу. Консультації будуть проводитися он-лайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

• При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE.

Автор
Доцент кафедри економіки підприємства
і міжнародного бізнесу

Віктор ПЕТРУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1378 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00